

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Mitzner, Sibiu

Foaie politică.
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Foc uriaș în Pariz.

— Nimicirea stației centrale de telefon. —

VINE IARNA.

Vine iarna și cu sosirea ei lucrul de câmp al economilor mai contenește.

Sărbătorile și serile lungi trebuie să le folosim pentru cultivarea noastră, să cetim cărți și foi bune.

Zilele de toamnă și de iarnă, ce urmează, vor fi foarte interesante în ce privește mișcările și evenimentele politice.

In curând ministrul Andrassy va prezenta în dietă noul proiect de lege pentru alegeri, care și până acum aruncă valuri mari politice.

Tot Românul trebuie să știe, cum e proiectul și ce să petrece cu el, căci e vorba de un drept mare, însemnat al poporului.

Pentru a face înlesnire iubitorilor noștri țărani de a putea fi bine informați despre cele ce să vor întâmpla, deschidem abonament la »Foaia Poporului« pe cele trei luni din urmă ale anului, adică pe Octombrie, Noembrie și Decembrie ale acestui an.

Prețul acestui abonament este 1 cor. și 10 bani (55 cr.), un bagatel, o nimica așa zicând, pe lângă bogăția de material de tot felul, ce cuprinde »Foaia Poporului«.

Rugăm pe iubitorii noștri cetitori a recomanda »Foaia Poporului« spre abonare, prietinelor și cunoștințelor.

Toți abonații până la Anul-nou 1909 capătă la Crăciun un folositor »Dar de Crăciun«.

Redacțiunea »Foi Poporului«.

Lupta împotriva proiectului electoral.

De când s'a făcut cunoscut câte ceva din proiectul de alegere, ce vrea să-l impună țării ministrul Andrassy, de când s'a aflat despre împărțirea neapropiată a cercurilor electorale, despre egalitatea (mai multe) voturilor etc. lucruri jgnitoare majorității locuitorilor țării, de atunci s'a început deja lupta împotriva lui.

Unii protestează pe toată lărgime și au ținut întruniri în multe alte orașe, făcând demonstrații pe uliți. În deosebi cu proclamații când vot universal este și

Dl Dr. Vlad impută guvernului, că rău porcede, dacă în un așa de mare lucru, cum e schimbarea legii de alegere, nu informează opinia publică de cu vreme. Revenind apoi la votul plural, zice, că nime nu s'a așteptat la acesta. N'a fost vorba de el nici în programul guvernului, nici în mesagiul de tron, nici în proiectul lui Kristoffy.

D-lor! Nu este numai necorect, — zice între altele dl Vlad — dar este tot odată și un păcat de a crea o lege fără să se consulte mai întâi opinia publică. Introducerea unei astfel de reforme, care nu poate fi pe placul țării, ar însemna începutul unei lupte nouă, care ar ținea în continuă agitație țara. (Mezőfi V: Acum va începe adevărata luptă. Mișcare în stânga).

In sfârșit pune ministrului următoarele întrebări:

1. Este aplicat dl ministru de interne să informeze opinia publică în privința principiilor fundamentale ale votului universal?

2. E adevărat, că dl ministru, contrar practului încheiat cu Coroana, proiectul de lege referitor la votul universal îl întemeiază pe principiul pluralității și pe arondarea nedreaptă a cercurilor? Adevărat e, că votul secret va fi scos din proiect?

3. Cum își poate dl ministru aduce în conglăsuire aceasta procedură cu morala publică și cu sfințenia cuvântului dat?

Nu știe dl ministru, că la casă și realizează intenția aceasta, săvârșește un astfel de act, prin care vatămă autoritatea domnitorului în mod ireparabil, și sguduie încrederea milioanele popoarelor față de dinastie și față de domnitor?

Contele Andrassy, ministru de interne, a răspuns, că nu să simte îndemnat a face o expunere asupra proiectului. In restimpul cel mai scurt proiectul va fi prezentat dietei și crede că și atunci va rămânea deajuns timp, ca să se poată forma păreri asupra lui.

Are însă ceva de observat.

Dacă Vlad susține, că pluralitatea vine în contradicție cu promisia regelui, spune un lucru, asupra căruia nici nu s'a gândit. În mesagiul de tron numai cuvântul »universal« e amintit. Pluralitatea nu e în contradicție cu »votul universal«, ba mai mult, pluralitatea presupune deja în principiu votul universal.

Vlad vorbea de proiectul lui și că adică alt proiect nici nu ar fi să se presinte. Afirmația aceasta e în contradicție cu obiceiul și constituțional. Iar ce privește proiectul de lege, se cuprinde deja în mesagiul de tron numai votul universal. Roagă a se lua răspuns.

Dl deputat Dr. aplicat următoarele:

»Onorată dietă! Într'un lucru atât de însemnat, nu este permis să ne jucăm de a cuvintele. Cred că în atari chestii importante trebuie bine să chibzuim ce facem.

Contrar promisiilor din mesajul de tron, în care se cuprinde reforma electorală, întemeiată pe principiul votului plural. Într'o astfel de chestie mare trebuie evitată orice duplicitate, și dați-mi voe, a spune, că pentru guvern ar fi o vătămare tot așa, ca și pentru Coroană, dacă am presupune că mesagiul de tron a fost astfel concipiat, că la înțelesul lui încapă fie măcar aparența unei duplicități.

Nu pentru aceea am amintit proiectul lui Kristoffy, ca și când dintr'însul ar rezulta, că de fapt a fost exclusă posibilitatea pluralității, ci pentru a confirma faptul, că atunci, când s'a vestit atât în mesagiul de tron, cât și în programul guvernului, că reforma privește votul universal, om cu bună credință n'a putut înțelege cuvintele din mesagiul de tron altfel, decât așa, că de fapt, reforma electorală, va cuprinde în sine votul universal.

Cred că într'un lucru atât de însemnat, nu este permis să ne jucăm de a cuvintele. Cred că în atari chestii importante trebuie bine să chibzuim ce facem.

Onorată dietă! Întru cât lucrul acesta așa ar fi, totuși nu pot crede, că Coroana să se lase răpită la un joc primejdios...

Cred, că nu este nime care să se îndoiască de faptul, că atunci, când guvernul vine cu un program înaintea dietei, și s'a dat cetire mesagiului de tron, că nu votul universal, egal și secret s'ar fi înțeles sub reforma electorală. Iar dacă s'a făcut abatere dela această reformă, promisă atunci, dați-mi voie, nu se poate spune, că aveți de cuget să împliniți ceea ce ați făgăduit. Drept aceea, nu sunt în stare de a putea lua la cunoștință răspunsul dlui ministru de interne.

Dieta, ca de obicei și în mesagiul lui Andrassy și i-a lăsat să se prezinte, dar interpelat să ia în considerare puterile lupte...

Nicolae Lazar, Dr. Dionisie Moldovan, Dr. George Măcelar și Dr. Nic. Schiau, avocați.

— Adunarea convocată la Alba-Iulia, pe 27 Sept. c. a fost oprită din partea poliției.

Dieta, cum știm s'a deschis săptămâna trecută Marți. Miercuri a făcut interpelația dl Dr. Vlad, cu care ne ocupăm la alt loc al foaiei. Ea și-a amânat ședințele până în 20 Oct. c. până după delegațiuni.

O nouă osândă la Cluj. Luni, în 28 Sept. c. s'a petrecut un nou proces de presă la juriul din Cluj. A fost acuzat dl Ovidiu Gritta din Sibiu, pentru un articol din »Țara noastră«, care să ocupa cu prigonirile gazetărilor noștri. Procuratura l-a aflat de agitație. Dl Gritta n'a scris articolul, dar l-a publicat, ca redactor la foaie, ne aflând în el agitație. Dânsul a avut o atitudine deamă și s'a apărat românește. Apărător a fost dl Dr. Casiu Maniu, care a ținut o lungă și frumoasă vorbire de apărare. Osânda este 6 luni temniță de stat. S'a dat recurs.

Procesul nostru.

Cetitorilor foaiei noastre le este cunoscut, că redactorul foaiei noastre, dl Silvestru Moldovan a fost acuzat pentru un articol, publicat în nr. 47 dela 1 Decembrie 1907 în »Foaia Popului«. Le este cunoscut și aceea, că pertractarea s'a ținut Joi, în 24 Sept. c. și că dl Moldovan a fost osândit la 4 luni temniță de stat și 400 cor. amendă în bani. Dl Moldovan a fost osândit pe motiv, că prin articolul din vorbă ar fi atârnat la ură poporul român, împotriva națiunii maghiare.

Articolul improcesuat.

Articolul improcesuat are următorul cuprins:

La început să amintesc întâmplările triste dela Pânade, Cernova și Cristian (l. Brașov), despre cari au scris mult toate foile. Să spună apoi, că episcopul Párvy din Szepes a mutat pe unii preoți din satele lor, fiind că sunt agitatrice și în locul lor a trimis alți preoți, pe cari însă poporeni slovaci n'au voit să-i primească. Ei nu mergeau la biserică, nu-și duceau copii la botez etc. Să înșiră apoi câteva sate, în cari s'au întâmplat asemenea lucruri și cari au fost publicate și în foile ungurești.

La noi — zice mai departe dl Moldovan în articol — nu să pot întâmpla asemenea lucruri, deoarece bisericile noastre sunt naționale, românești de sus până jos, dela Vlădică până la opincă. Meritul, că le avem așa, este al moșilor și strămoșilor noștri, cari le-au susținut cu mari greutate. Noi numai așa vom fi vrednici de ei, dacă și noi vom susține și lăsa urmașilor noștri întregi și neatînse biserică, școala, limba și obiceiurile.

Atât . . .

Petractarea.

Petractarea s'a început Joi după prânz. A ținut aproape 3 ciasuri. După constituirea juraților și alte formalități, să dă cuvântul procurorului, care rostește vorbirea de acuză. E o vorbire aspră, cu date esagerate, umflate. Să ocupă mai puțin cu articolul pârât și cu dl Moldovan și mai mult cu agitației și cu gazetarii români, cari atacă tot ce e ungurec etc. Vorbește și de Slovaci și Croați, numai de articol puțin. . . .

Urmează vorbirile apărătorului, a vrednicului avocat din Cluj, Dr. Stefan Morar și a acuzatului. Dr. Morar vorbește temeinic, mai mult din punct de vedere iuridic, dl Moldovan combate pe procurorul în cele zise despre agitatori. Dar vorbele lor sunt »mazăre în

părete«. Aproape de 6 ore să pronunță judecata osânditoare.

Gata !!

Foile despre proces.

Foile noastre toate au luat notițe despre proces. Indesebi »Gazeta« și »Tribuna« au avut rapoarte amănunțite. În nrul viitor vom da spicuri din ele. Foile ungurești din Cluj și din Budapesta asemenea au descris procesul, cu titlul: »Elitelt oláh izgató«. (Agitator valach osândit).

Din Săliște.

— *Alegere de învățători.* — *Deprinderi de-ale pompierilor.* —

În ziua Crucii s'a făcut alegere de învățători în comuna Săliște, s'au ales cei mai vrednici competenți: maturisanții și teologii absolvenți Valer Pană din Zărnești și Emil Păcală din Șulumberg. Prin alegerea asta s'a dovedit, că Săliștea vrednică este să aibă cei mai buni învățători. Biserica 'i plătește după prescripțiile legii deja din anul trecut, poate pretinde deci ca cei puși în slujba ei să fie oameni de carte și sigur și de inimă. Prin bărbați de poziție înaltă de mulțori s'a zis, că toată întocmirea noastră bisericească cu numirea și alegerea de învățători de așa ar trebui să se facă, ca aceștia să fie câte un an doi în centre ca Săliștea trimiși, unde să învețe școală practică, pentruca apoi înșiși să poată face școală. A fost apoi aci în anul trecut o sumedenie de inspectori școlari, iar mai pe sus Dr. Iancsó Benedek trimisul ministrului, care s'a exprimat de tot măgulitor despre aceasta școală, și sigur pe drept.

E făloasă apoi Săliștea, că din învățătorii ei din trecut azi unul s'a ridicat la rang de asesor consistorial, iar trei la rang de protopop. — Stând lucrurile astfel, alegerea de Duminecă făcută de oameni ce știu înțelege însemnătatea școlii, numai spre folosul acestei școli a poporului din localitate poate fi. Așa zic toți cari judecă real, și nu sunt conduși de interese personale, cum s'au arătat și la aceasta alegere. Nu patriotism local și nepotism, ci apreciere și lucrare desinteresată, obiectivă trebuie să arete toți, cari sunt puși a aduce serviciul binelui public.

*

În ziua Crucii s'a ținut în cercul Săliștei exerciții combinate de pompieri. Reuniunile de pompieri s'au adunat în trei centre ale cercului. La exerciții s'au prezentat exmișii oficiului pretorial, cari le-au inspectat. În chipul acesta să dă indemn pompierilor de a arăta mai mult interes pentru reuniunile lor, să dă indemn a face exerciții cât mai repetite, a cerca tulumbele și a nu le lăsa să crească iarbă pe ele . . . cum s'a aflat în șura cutărui primar din sat român . . .

Exercițiile aceste să fac la insistența comitetului central al Reuniunii pompierilor din comitatul Sibiu. Aci să dovedesc de bune, — sigur să vor găsi și alte comitate, cari să le introducă.

Cor.

MAI NOU.

În România la porunca regelui s'a mobilizat (pus pe picior de războiu) divizia III. din corpul II. de armată. Să zice, că mobilizarea este în legătură cu proclamarea Bulgariei de stat neatârnat, știre, care să susține.

Insoțirea „Mugurul“ și satele noastre.

Despre însemnătatea și scopul însoțirii »Mugurul« la rândul său s'a scris în ziarele noastre, — eu voiesc pe scurt ca dela întemeierea ei să arăt cum a fost sprijinită de poporul nostru.

Abia se împlinesc 4 luni decând însoțirea prin delegații săi (învățători preoți etc.) în fiecare Duminecă și sârbătoare, regulat a cercetat comunele din comitatele Târnavelor, îndemnând și povățuind poporul să sprijinească opera măreață de ridicare, ce s'a întemeiat pentru Români din acest ținut al Ardealului.

Și glasul conducătorilor a avut resunet, căci azi însoțirea »Mugurul« din Ibașfalău numără la vre-o 2500 de membrii din vre-o 64 comune, cu preste 6000 quote subscrise și o parte a cvotelor chiar plătite.

Insufletirea poporului cu care a fost sprijinită însoțirea a fost mare, pentrucă acest neam blând și răbduriu pretutindinea — se poate zice — mestecat cu Sași, cunoscuți ca buni exploatare ai neamului nostru, — prin băncile lor populare, prin diferitele lor »Vereinuri« ce cumpără moșiile românești, i-au stors desăvârșit, silindu-i pe ai noștri la drumuri prin țări străine.

Aceasta salutară și binevenită însoțire românească a trebuit să răsară încă de mult pentru noi — căci în acest jur elementul nostru trebuie barem economicește întărit și dezvoltat în marea aceasta de Sași, recunoscuți ca buni economi și de care element avem norocire mai în fiecare comună.

La Nord ostul Târnavei-mici trebuie să ne apărăm de puvoitul săcuimii, ce înaintează ajutată de toate guvernele spre slăbirea noastră.

Evident doară, că în astfel de împrejurări nefaste pentru noi, a trebuit să vină cineva în ajutorul nostru.

Și ne-a ajutat D-zeu, căci azi ne putem lăuda cu un conducător harnic și cinstit din generația tină, în persoana însufletitului avocat dl Dr. Alex. Morariu, la a cărui stăruință de fier și inițiativă s'a pus temelia însoțirii mărețe ce o avem.

Acest om bun și energic e fala și mândria ținutului — și e fericit poporul din jur, căci Duminecile și în sârbători e așteptat ca un Mesia. Iar cu popularitatea-i cunoscută însoțit de mai mulți preoți se coboară între popor, unde prin prelegeri folositoare talmăcește poporului rostul și însemnătatea tovrășilor.

Tot la stăruința D-sale însoțirea s'a compărat un teritor de pământ vast pentru trebuințele economice, asemenea s'a îngrijit ca însoțirea să și aibă un conducător harnic, specialist și cu pricepere în cele economice și comerciale. La propunerea D-sale, direcțiunea în 16 August a. c. a ales ca conducător și director executiv al însoțirii — deocamdată provisor — pe mult promițătorul tinăr dl Fabiu Toma, absolut de academia agronomică superioară din M.-Ovár — și fost conducător al domeniilor dlui Gall (din Bănat).

Precum se vede direcțiunea până acum s'a achitat pe deplin făcându-și destul datoriu, căci în scurtă vreme s'a îngrijit de ce era mai neapărat lpsă. Însoțirea la timpul potrivit va înființa filiale în diferite ținuturi, unde găsește că e cu cale și scop. Acestea filiale își vor avea organizația separată și direcțiunea lor. Centrala însă va fi în Ibașfalău (se 'nțelege de unde a pornit mișcarea). Până acum s'a înființat o filială în Blaj, de unde precum se crede, inteligența va aduna într'o tabără economică pe toți Românii până la Murăș. De Dumnezeu să ajungem la sfârșit bun, că într'adevăr o idee mai salutară pentru poporul nostru ca însoțirile, nimic nu poate fi. Și dacă astfel de însoțiri economice și de negoț ar fi în toate ținuturile românești ale Ungariei, peste vre-o câți va ani ar dispărea tânguirile foilor, că: »suntem neam sărac« încunjuțați și exploatați de toți străinii, etc. Să punem mâna pe terenul economic și comercial și numai după aceea să vorbim, că »poporul nu prea jertfește pentru scopurile culturale« și că »școala politică a poporului e neglijată«. Când ai avere și bani — ajuți »scopuri culturale« — și îndrăznești să te joci și de-a »politica«.

Onorată Redacțiune! În cuvinte scurte am arătat în general cât a înaintat și cât s'a făcut de prezent pentru și în interesul însoțirii — cu altă ocazie — dacă Ve-ți îngădui șirelor mele, voi descrie pe rând comunele cutreerate, aparținătoare însoțirii, voiu aminti cu numele toate comunele câte quote au subscris. (E de dorit. Red. »Foi Pop«) Voiu expune mai pe larg modul de traiu al țăranilor din acest ținut, despre care încă nimenea n'a scris, sau dacă a spus, foarte puțin. Și ne vom bucura, unde avem sate înfloritoare și conducători harnici, dimpotrivă fieștecă se va scârbi, ca din prilejul mai multor turneuri pe sate, unde și eu am luat parte, am găsit comune și de acelea cu popor harnic, iar conducătorii lor preotul și învățătorul oameni neconștii de chemarea lor, cari s'au perdut desăvârșit încrederea în popor. Ni-s'a întâmplat să vedem pe preoții și învățătorii cu locuințele lor ca palate, iar biserica de bărne și școala ca un coteș. Aici nu să poate zice, că e muncă și luminare. Și cu astfel de conducători am pățit fiasco, căci de regulă poporul mai sărac a sprijinit mai cum se cade însoțirea, iar unui din acești uitați de sine spunându-le scopul nostru strămbau din nas și »câncânește« subscrisă câte o quotă. Ba s'a întâmplat într'un centru românesc însemnat și cu popor numărös, că prota, parochul și 2 învățători ne-a primit de tot dușmănește și spre rușinea lor — la adunarea ce am proiectat întreg poporul de față s'au făcut membrii. Iară domniile lor decum să explice poporului venirea noastră și să îndemne poporul la bine — nici unul n'a voit să fie membru al însoțirii. Pe oamenii de această pănură într'un număr proxim li voi arăta cu numele. Ca să vadă și opinia, că avem multe uscături și oameni nedemni de chemarea lor — indivizi cu păreri tocite, cu îmbrăcăminte veche a trecutului, cu zcala ruginită și proastă, că: »cum a trăit părinții noștrii vom trăi și noi«. Nu vad orbii, că

neamurile mai de seamă prin însoțiri și negoț au ajuns puternice, nu înțeleg, că astăzi rostul vremii e altul, sufletul timpului e nou, înfrățirea întru toate pentru neamul nostru e neapărat de lipsă acum, mai de lipsă ca ori când.

Ales. Ioan Sighisoreanu.

Scrisori sociale-pedagogice.

VI.

Stimate Prietine!

Reînțorși din vacanța de vară, să reîncepem convorbirile noastre despre păcatele și virtuțile țăranului nostru. Adeverat, că despre virtuțile țăranului nostru nu am prea vorbit, dar le-am lăsat pe urmă, că mai tare ne doare pe noi năcsurile noastre, decât bunurile, cari nu ne prea imbulzes. Când s'a deschis prima adunare generală a Asociațiunii, reposatul filolog, canonicul Timoteiu Cipariu a salutată pe fericitul Metropolit Andreiu Baron de Șaguna, cu cuvintele: »Dacă căutăm în trecutul poporului nostru întâlnim tot zile de suferințe; iar zilele de bucurie sunt ca penele de corb alb etc.« Un mare adeveră a spus acel mare bărbat. Așa e; de aceea și noi nu prea avem mult să ne veselim, că tot prin tristeță am trăit.

Dar să lăsăm lamentările și să ne întorcem la obiectul nostru.

De astădată voesc să vorbesc de răul obiceiului de a cerși. Adese-ori ți dat să vezi pe sate, cum pleacă la cerșit câte un ometoiu țapăn, roșu la față, cu un cuvânt vrednic de muncă.

De mulțori vezi pe la orașe, cum mergând lucrătorii de român pe dinaintea cafenelelor caută după capete de țigarete și le adună. Domnii străini și mai ales oficerimea își bat joc de ei și rid. După aceștia apoi își fac părerea despre poporul nostru. Ca să și facă omul o închipuire deplină despre felul de cerșitorie a Românului, nu are decât să cerceteze odată târgurile de țară dela Câmpeni ori Abrud și se va convinge din mulțimea de cerșitori de pe la capetele podurilor, câtă cerșitorie avem.

Cum să scăpăm de ea?

Să nu învățăm copii a cerși. Mulți părinți își trimit copii anume să cerșească. Și obiceiurile dela Crăciun cu umblatul pițurșilor încă e un fel de cerșire. Apoi pomemurile cele multe nu sunt altceva decât cerșire.

Ar fi timpul ca cu chestii de acestea să se ocupe și bisericarii noștri și nu cu înființări de bănci, care problemă o pot rezolva și alte cercuri sociale.

Să stărpim odată cerșitoria. Să dedăm poporul la trudă și muncă cinstită, singurele, care îl vor scoate din sărăcie. O poveste românească ne spune, că numai cu vitele să scoate sărăcia din casă. Așa să facem!

Dr. Petru Șpan.
profesor.

Expoziție de poame în Avrig.

Din Avrig să scrie: Apelul comitetului central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, trimis primăriei noastre comunale în cauza aranjării expoziției de poame, struguri și derivatele lor în Avrig, a fost întimpinat cu multă bucurie de obștea noastră dornică de înaintare.

În conferența fruntașilor comunei, convocată de vrednicul nostru notar dl Irimie Răduț, luându-se cu plăcere la cunoștință apelul Reuniunii, s'a hotărât cu multă însuflețire, ca expoziția să se țină în zilele din 18—20, eventual și până în 22 Oct., dacă interesul bine priceput al expoziției o va cere. Ca exponenți se vor admite toți cultivătorii noștri de poame și aceasta cu scop de a se da populațiunii noastre din Avrig și jur, care prea puțin se îndelețnicește cu cultura poamelor, privilegiu potrivit de a cunoaște diferitele soiuri de poame scomodate pentru clima și solul nostru. Se vor admite pe lângă poame și tot soiul de derivate cum sunt: must, vin, rachiu, oțet, ulei, prune uscate, lictar, compot, dulceață etc. cum și unelte, întocmiri, modele etc.

Pentruca expoziția să nu lase nimic de dorit, nici ca aranjament, apel s'a făcut la doamnele, dșoarele și la femeile fruntașe și cu deosebire la harnica noastră Reuniune de femei, care să distinsese în mod nu se poate mai laudabil și la prima expoziție industrială, aranjată tot de Reuniunea noastră agricolă la 1902 în Sibiiu. Ca publicul participant dornic de a vedea expoziția și locul de odihnă al marelui nostru dascăl George Lăzar, se aște și alte distracții, în proiect sunt mai multe sărbări, ce se vor ținea în cursul expoziției. Pentruca expoziția foloase se aducă și fiitorilor cultivători de poame, brațelor muncitoare de mâne, spel se va face ca la expoziție să participe corporativ și copii de școală din Avrig și din împrejurime, în frunte cu învățătorii și cu părinții copiilor. Cum speranță avem, ca expoziția bogată să fie în poame de soiuri alese și trainice, nu ne îndoim, că ea bun privilegiu va oferi și pentru cumpărătorii de poame din Sibiiu și din alte localități.

Cu punerea la cale a tot ce e de lipsă în direcția bunei reușite a expoziției, s'a încredințat comitetul aranjator local consistător din domnii: G. Maxim, comerciant, Victor Preda, măsar, Mihail Mareș, Vasile Dancu, economi, George Postea, vicanot. și cassar de bancă, Ioan Răduț, pădurar, Ilie Aleman, învățător, Nechta Spârlea, Ioan Nicolae, învățător, V. Spârlea, primar, Irimie Răduț, not., Ioan Cădea, protopresbiter și Vasile Maxim, paroch. Ca preșident al comitetului a fost proclamat notarul Ir. Răduț.

De încheiere poate nu va fi fără folos să amintim, că vredniciei harnicului nostru notar Răduț îi revine meritul de a fi designat 4 jugăre pământ de lângă drumul țării, câștigat prin expropriare, pentru o școală de pomărit, ce să stea în legătură cu școala de repetiție economică, iar pentru învățătorul expert al acestei școale, comuna ofere locuința în natură și în acelaș timp a cerut dela stat o subvenție de 300 cor. drept contribuire la salariul învățătorului cu cunoștințe temeinice pe terenul pomăritului.

Între asemenea împrejurări cu bucurie privim spre ziua deschiderii expoziției de poame!
»D-zeu vede!»

Asemănarea animalelor cu locul unde trăesc.

Că lupul își schimbă părul, dar năravul nu, asta o știm cu toții. Inșă nu cu toții știm de ce anume își schimbă lupul părul, așa că vara are o culoare, iarna alta. Și iepurii, și căprioarele, și alte animale pe cari le cunoaștem noi, își schimbă părul mai mult ori mai puțin, nu numai după anotimpuri, ci și după locul în care trăesc. Dar schimbările de culoare ale acestor animale sunt nimica toată pe lângă ale cameleonului, ale animalului acela poznaș care se poate face după voia lui alb și verde și negru și galben, și nu în înțelesul cum vorbim de obrăzii omului, când schimbă fețe-fețe — galben de spaimă, negru de supărare, alb de groază, roșu de rușine, vânăt de mânie, etc. — ci așa că întreg corpul animalului capătă altă culoare.

Este un fapt în deobște cunoscut că multe animale se potrivesc în ce privește forma și culoarea corpului cu împrejurările locului în care trăesc. Fiarele din pădurile noastre au părul potrivit cu culorile pădurilor. Când stă pe loc între brazi, poți trece pe lângă urs fără să-l observi, căci culoarea părului îl face să se piardă în culoarea ce-o dau tulpinele brazielor. Tot așa nu observi căprioara, când stă nemișcată.

Prepelița, printre ierburi, când stă nemișcată pe pământ, se face una cu locul, în cât poți călca pe ea fără s'o bagi de seama. Tot așa o pați cu sitarul când stă pitit pe pământ cu aripile întinse. Culoarea verde ori cenușie mohorâtă a animalului îl face să nu fie observat, fie în iarba verde, fie în frunza copacilor, fie printre tulpinele copacilor, sau printre pietre. Nu e întâmplare, că mai toate animalele dela Polul Nord au culoare albă ca a ghețurilor și zăpezilor în cari trăesc; că animalele de prin pustiri au culoarea nisipurilor.

Lucrul acesta, după părerea învățaților, se explică așa că animalele prin aceasta își amăgesc dușmanii și scapă de ei. Deci potrivirea colorii copului cu a locului este pentru ele o apărare,

Cu densebire la animalele mai mici, la insecte și la viermi, se găsesc cele mai ciudate asemănări de acestea între forma corpului, culoarea lui, desemnul colorilor, și forma lucrurilor pe cari trăesc animalele. Fluturii de noapte, mai toți, imitează așa de bine cu culorile aripilor lor coaja aceluși fel de copac pe care dorm ziua, în cât e aproape cu neputință să-i vezi, când stau nemișcați cu aripile întinse pe tulpina copacului. Chiar dacă l-ai văzut fluturele pe scoarța roșietică a copacului, îl pierzi din ochi și nu-l mai găsești cu toate că știi locul unde este: așa de lesne aluneci cu vederea peste el. Asta e o mare apărare a acestor soiuri de fluturi împotriva pasărilor, cari li vânează pretutindeni: numai când zboară li pot pasările vâna; îndată ce stau nemișcați pe scoarța copacului nu-i mai pot distinge nici cele mai agere vederi ale dușmanilor lor. Sunt unii fluturi, cari dorm lipiți pe părții de stânci; culoarea lor cenușie e atâta de asemeni cu a stâncii, în cât înșală chiar și ochii cei mai deprinși, iar ochii nedepriși nu văd nici odată nimic decât stânca goală. Sunt apoi fluturi de noapte cari dorm pe frunze; aceștia au aripile colorate întocmai ca frunzele, și ce e mai de mirat, că și schimbă culoarea aripilor după felul cum se schimbă și frunzele în cursul anotimpurilor.

Două, foarte ciudate exemple sunt niște soiuri de lăcuste ce trăesc prin Brazilia. Ele au aripile de dinainte întru toate asemeni unor frunze: aceeași formă, aceleași vine și același amestec de culori ca la frunze. Unul imitează frunzele cari sunt pe jumătate veștede. Culoarea lor e în cea mai mare parte roșcată în h'să însă are pe ici pe colea părți verzi, ca niște insule ca să fie înșelarea și mai răspicată; are și puncte albe, aruncate colo și colo, tocmai ca pe frunzele uscate. Astfel, aripile lor juri că sunt frunze, cari au început să se usuce. Celalalt imitează frunzele uscate pe deplin, ale toamnei. Ele sunt de culoare galbenă închisă, și mai ales vinele lor, le dau chipul exact al frunzelor. Aceste lăcuste, firește, când stau nemișcate în frunziș uscat, sunt cu totul neobservate de ochii altor animale.

De altfel și lăcustele de pe la noi au această asemănare cu locul în care trăesc. Mai ales acele de prin iarba, săltărețele lăcuste, numite cosași sau căluți, a căror culoare verde le face să rămâie absolut pierdute vederii, când stau pe loc. Alte specii de lăcuste de prin părțile noastre imitează forma și culoarea frunzelor; între ele este una pe care o numesc Germanii frunză sburătoare, fiindcă nu numai că aripile imitează frunza până în cele mai mici amănunte ale ei, dar și corpul și picioarele lăcustei înșală ochii. Când lăcusta stă cu trupul ei lătăreț și cu picioarele întinse în frunzișul verde al copacului, atunci nici cea mai atentă căutare a omului nu poate deosebi insecta de frunzele copacului.

Naturalistul Russel Wallace descrie un fel de fluture ce trăește prin Sumatra, cum seamănă cu două picături de apă cu frunzele uscate, și așa că dacă întinde picioarele și le adună la vârf, ele par cotoarele frunzelor, încât te înșală de te prinde ciuda. Iată cum spune, că a prins un fluture de acesta:

»Prin frunzișuri uscate, fluturi de aceștia se vedeau des, cu toate acestea m'am căznit de multeori fără nici un folos să prind unul. Pentru că după ce zbură o bucată de vreme, se așeza deodată pe vr'o tufă între frunze uscate și veștede, și deși mă apropiam cu mare grijă și mă uitam atent, nu puteam să-l descoper niciodată, până ce se ridica și zbură de sub ochii mei și s'așeza într'altă parte tot într'un asemenea loc, și dispărea. Dar în sfârșit odată fui așa de norocos să observ exact locul unde s'a așezat și cu toate că l'am perdut din loc o bucată de vreme, l'am descoperit în urmă drept în fața mea. Inșă el, în starea lui de odihnă semăna așa de mult cu o frunză veștedă ce atârână de cotorul ei, încât eram convins că m'am înșelat, și trebuia să se înșele orișicine chiar și atunci când știe cu siguranță, că e fluture nu frunză.

G. Coșbuc.

SFATURI.

Hrănirea galițelor toamna. Până când galițele își află încă destulă hrană pe afară și până când nu încep a-și

VESELIA.

— Foia glumească a Foii Poporului. —

Lupii Țiganului.

Un țigan trecând odată scara printr'o dumbravă, aude ceva mișcând. Cei s'o fi părut baragladinei, că nici una, nici două o croește la fugă, de-i sfârșiau picioarele.

Când ajunge la sat, se întâlnește cu un român.

Românul îl întreabă:

— Da ce ai, măi țigane, de fugi așa?

— Hapoi de romanico mâncate-ași, cum sa nu fug, dacă eră sa ma manânce o sută da lupi.

— Când măi țigane?

— Hapoi când treceam ha padure, s'a legat spurcaciunile da mine și mai mai sa mă rups.

— Taci măi țigane din gură, unde s'a mai pomenit să umble o sută de lupi cărd. O fi fost, poate vre'o zece?

— Zece a fost romanico, ca eră întunec și nu se vedeă bine, dar erau mari.

— Nu mai minți măi țigane, că acum vara, nu poate umbla mai mult de unul.

— Unul era romanico, ca eră întunec și nu sa vedeă bine, dar eră maare, mare de tot, că dedea mereu rotogoale, sa ma mbuce și mai multe nu.

— Nu e vremea măi țigane, să umble acum lupul prin pădure. O fi fost poate vr'o mierlă?

— Nu știu zau romanico ce o fi fost, mierzura nemierzura, dar știu că inima mi tremura...

Un toast curios.

Regele George al IV-lea din Anglia (1810—1830) era recunoscut ca domnitor vesel și glumeț. La ospetele, ce le da, îi plăcea să-și petreacă foarte nejenat. La un prânz ce s'a dat în palat pe timpul când era încă numai regent, un colonel Hamlyn, povesti o întâmplare, în care un deregător dela curte juca un rol foarte dejositor. După ce Colonelul își

termină istorisirea, regele luă paharul cu vin și-l varsă în fața lui Hamlyn zicându-i: D-ta ești un om de nimic!

Să făcu o tăcere mormântală între mesenii atât de voioși mai nainte. Ce era să facă Colonelul, un soldat de altfel foarte brăv? Să provoace pe regentul la duel, ar fi fost o înaltă trădare și tot așa dacă s'ar fi răzbunat în alt mod. Să stea liniștit, ca și când nu i s'ar fi întâmplat nimica, încă nu putea. Colonelul eși însă din această stare nesuferită într'un mod foarte original. — Își umplu paharul în tăcere, îl ridică sus, făcu un compliment regentului și — îl varsă apoi în fața vecinului său, zicându-i: »Te rog, da mai departe toastul Alteței Sale regale!»

Această deslegare plină de spirit și tact produse o veselie mare la întreaga masă. Conmesenii își vărsau unul altuia în față paharele de vin, iară regentul rizând din toată inima, bătu pe Colonel pe umeri zicându: »Hamlyn ești un om admirabil, beau în sănătate d-tale!»

lăpada penele, ajunge de două ori pe zi, adevărat dimineața și sara să le dăm o mână de grăunțe. Când galițele încep să-și schimbe penele, trebuie să le hrănim mai bine, ca să promovăm creșterea penelor noi. Sara, înainte de ce le-am închide, mai bine este să le dăm boabe de cucuruz, iar dimineața nutrețuri bogate în fosfor. Să nu le lipsască nisip, făină de peatră, sau uruială de oase, nici nutrețuri verzi. Galițelor, când își schimbă penele, să nu le dăm cartofi, nici cruzi nici ferți, căci foarte ușor să bolnăvesc de ele. În timpul acesta partea cea mai mare a nutrețului se folosește pentru producerea penelor noi, pentru aceea trebuie să grijim ca să poată înlocui substanțele folosite pentru scopul acesta. În nutrețul hoarelor cari ouă, să amestecăm făină de pești, var, sau găoci pisate, și ca să nu se îngrașe, în nutrețul moale amestecăm puțin piper sau piparcă. »Ec.«

NOUȚĂȚI.

Farmacista română. Domnișoara Erica O. Comșa, fiica domnului profesor seminarial D. Comșa, din Sibiu, a făcut la Cluj examenul de farmacistă (apotecară) cu succes strălucit. A căpătat titlul de asistentă în farmacie cu distincție și a primit două premii în bani, iar drept dar o colecție frumoasă de farmacie.

Principele Bulgariei în Budapesta. Săptămâna trecută Miercuri la orele 11 dimineața a sosit în Budapesta principele Ferdinand al Bulgariei, împreună cu soția sa și cu suita curții bulgare. La gară l'a primit Arhiducele Iosif și primarul capitalei Budapesta. Principele a mers apoi la palatul regal din Buda, unde a fost găzduit ca oaspe al Majestății Sale. La orele două d. a. la palat s'a dat prânz de gală în onoarea oaspeților, iar sara reprezentațiune de gală la opera regală.

Ucigașii poliștilor. Am scris la timpul său, că mai mulți feciori de oștezeni din Cluj au atacat pe doi poliști pe uliță, când erau în inspecție și au ucis pe unul din ei. În afacerea aceasta acum a fost pertractarea la curtea cu jurași din Cluj. Pertractarea a ținut 9 zile. Dintre feciori 3 inși au fost osândiți mai aspru, unul la 6, altul la 4 și altul iarăș la 3 ani, iar ceilalți la câte 2—2½ ani temniță. Advocații apărători au dat recurs.

Fapta unul căpitan. Foile din București povestesc următoarea întâmplare, ce s'a petrecut săptămâna trecută în comuna din România numită Mihai Bravu:

O devastare cum rar s'a mai văzut, s'a făptuit în comuna Mihai Bravu din Vlașca. La poșta din această comună, s'a prezentat Vineri pe la ora 1 un soldat trimis de dl căpitan de artilerie Ieșanu, cu o scrisoare recomandată. Poștarul Marcovici i-a primit scrisoarea dându-i chitanță de primire. Preste câtva timp veni un caporal trimes de dl căpitan Ieșanu pentru a cere scrisoarea. Oficiantul îi zise, că nu poate restitui scrisoarea decât dacă îi aduce o petiție timbrată a căpitanului. Nu trecu mult și veni la oficiu însuși căpitanul, care, fără să spuie un cuvânt luă la bătaie pe Marcovici, lovindu-l cu furie unde nimerea. Oficiantul isbui să scape și să fugă. Ajutorul lui, Georgescu se închise în cancelarie. Atunci căpitanul se retrase și reveni preste puțin timp însoțit de 20 de soldați înarmați toți cu ciomege. Căpitanul dete ordin să se devasteze oficiul. În câteva minute ușile și ferestrele fură sfărâmate, iar firele telegrafice și telefonice rupte. Ajutorul oficiantului, Georgescu fu legat și bătut cu ciomegile. Oficiantul Marcovici, care venise de nou la oficiu fu legat și bătut în mod groaznic. Șeful gării, care se afla la vre-o 400 metri depărtare de oficiu, veni în ajutorul jertfelor, cu mai mulți oameni de serviciu. Atunci căpitanul și soldații se retraseră. Cazul fu adus la cunoștința perfectului de județ, care trimise îndată la fața

locului pe căpitanul de jandarmi, apoi înștiință pe ministrul de interne, de războiu și corpul II de armată. Căpitanul dându-și seama de greutatea faptului vru să plece. Căpitanul de jandarmi îl provocă însă să se dea jos din vagon. Preste puțin timp veni și un ordin telegrafic al comisarului regal ca căpitanul Ieșanu să fie prins, ceea ce s'a îndeplinit.

Știrile mai noue vestesc, că căpitanul Ieșanu a săvârșit aceasta faptă, nefiind în toate mințile.

La toți ne trebuie la timp mijloace de întărire, căci munca e obositoare. Un eminent mijloc întăritor e »Emulsiunea lui Scott«, care în special e pregătită din unsoare de ficat și totuș e gustoasă și ușor de mistuit chiar și pentru cel mai slab stomach. Emulsiunea lui Scott se află în toate farmaciile.

Târg în Săliște. Duminică în 4 și Luni în 5 Octomvrie a. c. st. n. să va ținea în Săliște (comit. Sibiu) târg de țară de vite, iar Mercuri în 7 Octomvrie c. târg de mărfuri.

Liceu sau gimnaziu cu 8 clase se va întemeia în Șimleul din Sălagiu. Liceul va fi rom. cat. și susținut de stat.

Boala regelui Carol. Boala de stomach a regelui Carol, s'a înrăutățit de nou. Să vede, că de aceea s'a amânat vizita moștenitorului de tron la Sinaia. Regele are mari dureri, cari îl slăbesc. Să spună, că mâncarea din stomach e împedecată de-a intra în intestine (mafe), prin ceva formațiune.

Uleiul de pește, ca mijloc de cură și întărire. Deja de mult sute de ani e cunoscut, ce forță de cură și nutriție conține uleiul de pește și, luat regulat, ce bune servicii face singuraticelor organe ale corpului omenesc. Și azi, după aproape sute de ani, nu lipsește uleiul de pește, ca mijloc de casă și cură aproape nici într'o familie, îndată ce vine anotimpul mai răcoros.

În fruntea tuturor preparatelor de ulei de pește stă preparatul »Iodella«, care de mulți ani să prepară de farmacistul Vilh. Lahusen în Brema, sub numele: Uleiul de pește al lui Lahusen »Iodella«, indus ca patentat și scutit prin lege.

»Iodella« este unul din puținele mijloace, care în urma bunelei sale s'a susținut durabil între comorile medicinale și care la scrofule, boala engleză și lipsa de sânge a produs efecte în adevăr frapante. Noi nu ne sfim a declara »Iodella« ca un prietin al omenimii.

Iodella să capătă în toate farmaciile.

Al 135 și 136-lea! Cassariatul »Reuniune române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposății membrii Iosif Roth, fost muzicant și Maria Pavel Chirilă, zilerită.

Acesta este al 135 și 136-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Știri din America. Din Indiana Harbor Ind. să scrie, că comitetul parochial al bisericei gr.-or. de acolo, a hotărât sfîntirea bisericei din localitate pe zilele de 17 și 18 Noemvrie n. c. cu care ocaziune se pregătește și o mare serbare.

Mai departe ni să scrie, că preotul Simion Mihăilă din Indiana Harbor a înființat acolo un cor bisericesc și că în curând va deschide și o școală pentru copiii Românilor aflători acolo.

La »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« au fost primiți membri ordinari următorii: Nicolae Zigre, secretar metropolitan în Sibiu; Comuna bisericească Cărpeneș, comuna politică Cărpeneș; D. Crăciun, primar, Ioan Dăru N-192 și Ioan Nicoară N 102, ec, toți din Cărpeneș și Ioan Dragomir, comerciant din Gârbova.

La fondul »episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelor meseriași«, la stăruința clericului Ioan Dandea din cursul III teol. au dăruit următorii elevi ai seminarului »Andreian« și anume: din cursul I teologic: Traian Mihăilă, Ioan Popu, câte 50 bani; Ilarion Filipescu, N. N. câte 40 bani; George Mija, Simeon Turtea, Ioan Budu, câte

20 bani; Vasile Petrașcu, 30 bani; din cursul II teologic: Nicodim Cristea, Ioan Bărbat, Ioan Evuțian, câte 20 bani; Eugen Muntean, 22 bani; Ioan Manta, Bucur Buzdugan, câte 40 bani; din cursul III teologic: Romul Perian, Ioan Dandea, câte 40 bani; din cursul I pedagogic: Nicodim Nicola, George Pelinciu, câte 20 bani; Traian Mandocea, Dionisie Herlea, câte 40 bani; din cursul II. ped.: Victor Tunsoiu, 40 bani; Ioan Dinu, 30 bani și din cursul III ped.: Izidor Turcea, 40 bani, s'au în total 7 cor. 42 bani.

Școalele de muzică Kaiser în Viena au fost cercetate în cei din urmă 34 de ani de 355 elevi. (Din aceștia 75 din Țările de coroană, Ungaria și străinătate). Instrucția s'a estins asupra tuturor ramilor ale artei de ton, inclusive opera și operetta, școală de capelmaistru, instrucție scrisurală-teoretică și curs pentru examen de stat. Prospectul detaliat al institutului la cerere să trimită gratis prin direcțiune Viena VII/1 Zieglergasse 29.

Cum moare un doctor. Doctorul G. Smith — istorisește »Newyork American« — unul dintre cei mai cu vază medici din Brookly observase acum trei săptămâni o pată mică roșie pe degetul arător stâng. Mai întâi nu dete cazului nici o însemnătate, dar mai apoi pata mărindu-se făcu o mică tăietură în piele. În ziua următoare, degetul eră așa de umflat încât doctorul chiami pe fiul seu, de asemenea medic, spre a se sfătui asupra casului, ce i-se părea îngrijitor. Părea amândurora fū, că e la mijloc o otrăvire a sângelui, în urma căreia cel atins trebuia să moară. Ceilalți medici fură de aceeași părere. În chipul asta d-rul Smith își vesti liniștit propria-i osândire la moarte. Incepu apoi să-și reguleze stacerile și luă măsurile de lipsă privitoare la înmormântarea lui. Trebui să mai aștepte însă două săptămâni până sosi moartea. În vremea asta eră foarte liniștit și observă cu mare îngrijire înaintarea boalei. La 20 August fū convins că nu mai are de trăit decât o zi; spune rudelor strânse în jurul lui că, după părerea lui, el va trebui să moară a doua zi după amiaz, puțin după orele 5. Mai spuse familiei, că numai are de regulat și de comunicat nimic și-și spuse dorința să fie lăsat singur. În ziua următoare la orele 5, membrii familiei deschiseră biblioteca în care se încuiase drul: acesta fū găsit mort ținând în mână o carte de doctorie.

Dela seratele meseriașilor noștri. Ca întregire a raportului nostru din nrul trecut, despre serata meseriașilor noștri dela 27 August c. mai amintim, că după vorbirea prezidentului Tordășianu, notarul Duca cetește sumarele ședințelor administrative, din care între altele, cu bucurie am aflat, că mai mulți sodali de ai noștri aflători în Berlin, au înființat acolo încă în 1907 »Societatea meseriașilor rom. din Berlin«. Un cor improvisat, condus de zelosul solist I. Stanciu, ne-a delectat cu compoziția »Pe al nostru steag«; librarul Radu Barcianu întrun tractat scurt, dar bine compus ne-a înfățișat date din viața și activitatea poetului Coșbuc, din care a cetit cu pricepere mai multe poezii. Sodalul lăcătuș F. Munthiu ne a cântat mai multe doine cu multă căldură și mult simț; sod. croitor Ios. Răcianu, a produs mult și nesfârșit haz cu »doina«, parodie din popor după Eminescu de Brebenel; asemenea a plăcut învățăcelul lăcătuș Ioachim Socu (maturizantul) cu anecdota »Tatăl nostru« de Speranță; Tr. Moga a dat noave dovezi de deprinderea cu arcușul; R. Barcianu, predând bucata »Analiza« a produs mult haz; Cântările solo ale dlor I. Stanciu și Ascaniu Crișanu, ne-au ridicat în sferă mai înalte, ear dl învățător Oct. Simtion, cunoscut bun pianist și conducător de coruri, a făcut bună impresie asupra auditorului cu câteva expuneri din teoria muziceii și la fine cu mai multe arii, executate la pian.

O rugare. Onor. noștri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoca la foaie, adevărat a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l-au cetit în »Foaia Poporului«.

Cununii. Văd. Nicolaie Buian din Sibiu s'a cununat la starea civilă din Sibiu în 29 Sept. n. c. cu văd. Ana Bogătan din Orlat, iar cununia bisericească să va serba Duminecă, în 4 Oct. n. c. în Sibiu, la biserica gr.-or. rom. din suburbiul inf. (str. Lungă), fiind preot cununător dl Octavian Murășan paroch. Nași dl George Părău cu d-na (Sibiu).

— Veturia Metes și Victor Păcurariu (Bucerdea-vinoasă) vestesc, că sunt căsătoriți.

Logodnă. Dumitru N. Miclăuș și Mărioara I. Pavel, ambii din Săliște, logodiți.

Principesa Elena Cuza. Despre văduva principesa Cuza, foaia »Conservatorul« scrie următoarele: Văduva primului domnitor al Țării Românești, își stărgeste bătrânețele la Piatra N. Retrasă în vila ei albă, de sub poalele muntelui Cozla, lângă parcul orașului, bătrâna domniță nu iese nici odată și nu primește pe nimeni. Singura ei distracție sunt lungile cetiri și dama ei de companie nu are altă ocupație decât aceea de a o ținea în curent cu noutățile literare și științifice. Vroise într-o vreme domnița să părăsească țara și să se așeze în străinătate, la Geneva în Elveția. Hotărârea părea definitivă și în acest scop a vândut prima vilă, pe care și-o construise în Piatra-N. Dragostea de țară a fost însă mai puternică de cât își închipuia dânsa și după câțva timp, s'a reîntors în patrie, stabilindu-se tot în liniștitul oraș, pe care-l părăsise într'un moment pe desnădejde. E ultima dragoste a acestui suflet nobil și mare, care nu mai trăește de cât cu amintirile trecutului.

Zăpadă. Din Sighetul Maramurășului să scrie, că pe munții Maramurășului a nins în una din nopțile trecute. Zăpada e de 6 cm.

Sinucleră. Din București să vestescă că generalul Dercescu, comandantul corpului II de armată, s'a sinucis cu revolverul. Cauza să zice că a fost o boală fără leac.

Maghiarizarea comunelor în com. Caraș-Severin. »Drapelul« scrie următoarele: Conform uzului lui Andrassy s'a pornit și în comitatul nostru maghiarizarea comunelor. În frunte s'a pus cercul pretorial al Reșiței, făcând următoarele schimbări: Reșița-română: Resiczafalu, Terova: Krassó-Cser, Cuptoare: Kemencz-Szék, Călnic: Kölnök, Doman: Domány, Goruia: Gorony, Delinesti: Delé yes, Apadia: Apágya, Vodnic: Vicsesfalú, Lupac: Mé yvó'gy, Crassova: Krassó, Cliocotici: Csörgeteg, Tirnova: Tornó, Prebul: Pereb'ly, Valeadeni: Váldény, Rafnic: Rafnók, Ohabița: Kisszabadi, Măniom: Monió. Toate aceste frumos rezunătoare numiri, vestesc auzul bun muzical al protopretorului Del'le Vaux.

Patriarhul ecumenic nu să ostoale. Foile din România vestesc, că patriarhul ecumenic din Constantinopol să impotrivesc din răspuneri la stăruința Aromânilor de-a avea și ei școlile naționale și preoți români. Numai grecești să fie toate. — Haida hai!!...

O petrecere ungurească în America. Cetim în »Românul« din Cleveland: La Wiind-beer Pa, fiind o petrecere ungurească, ungurii s'au luat la bătaie. — Unii au sfârșit petrecerea în închisoare, iar doi bătași au sfârșit-o pe cealaltă lume, fiind uciși.

Pentru votul universal. Duminecă s'a ținut în Sibiu o întrunire mare și bine succasă. A fost convocată și aranjată din partea social-democraților, a participat însă la ea și lume românească. Oratorul Românilor a fost dl Dr. Nicolau Comșa din Săliște, care a rostit o frumoasă cuvântare, înțeleasă de toți, despre votul universal și despre intențiunile celor dela putere, de a-l da celor desmoșteniți politicește numai pe hârtie, nu însă și în realitate. Domnul Comșa a atins în vorbirea sa și soarta gazetarelor români și socialiști, cari pentru ori ce nimica vin pedepsiți cu pedepse aspre. S'a votat o rezoluțiune, în care se cere votul universal nefalsificat, apoi s'a aranjat o primblare de protestare prin stradele principale ale Sibiului și în urmă lumea s'a resfirat. Intrunirea nu a fost atât de imposantă, ca altele din trecut, dar totuși au participat la ea ca la 1500 de oameni.

O catastrofă în Berlin. S'au ciocnit zilele aceste în Berlin două trenuri electrice, pline de călători. Nenorocirea aceasta a avut urmări groaznice. Douzeci de oameni au murit pe

loc, alții vre-o 11 greu răniți trag de moarte în spitale, iar ușor răniți sunt 50. Cupeele s'au zdrobit puzderii. Vina o poartă mașinistul dela un tren, care a murit și el.

Pentru Hlinca. La inițiativa foaiei »Ludove Novini«, se va înmănușa papei o rugare cu 30,000 de iscălituri, în care Slovacia catolică cer dela sfântul părinte să pue de nou în postul seu pe părintele Andrei Hlinka, care a fost osândit și seos din post numai din pricini politice. Procurorul din Presburg a pornit un nou proces contra lui Hlinca pentru un articol apărut într'un călindar slovac din America.

Adunare slovacă oprită. Slovacia au convocat o adunare politică la Miava, pe 27 Sept. c. pentru a discuta afacerea votului universal. Deregătoriile au oprit ținerea ei, căci »n'au aflat cheazăie, că oare adunarea nu o vor folosi convocătorii pentru a face agitații naționaliste«. Măi, măi...

Iarăș nenorocire de tren. De un timp încoace sunt dese pe la noi nenorocirile de tren. Acum s'a întâmplat o puternică ciocnire între două trenuri de marfă, în apropiere de Rákospalota. 20 de vagoane au fost total sfărâmate și 3 oameni greu răniți.

Boala Țarinei. Țarina, soția puternicului Țar al Rusiei, e greu bolnavă. Boala 'i să trage din frica de atentate. Mereu are frică că anarhiștiiucid sau pe bărbatul sau pe fiul său Alexă, moștenitorul tronului. Și frica o cuprinde cu deosebire când să lasă pe pământ umbrele serii. Doctorii vreau, ca țarina să plece în străinătate, în Italia sau Franca de meazăzi.

Rachitis.

Cele mai concentrate mijloace de nutrire, cari se găsesc în Emulsiunea-SCOTT nutresc oasele, le întăresc și le îndreptează, făcând posibilă formarea de carne bună și sănătoasă.

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanție al procedurii Scott.

191 4—28

Sănătatea generală

să rentoarce curând și copilașii bolnavi de rachitis devin tot așa sănătoși și tari ca și ceilalți.

Prețul sticlei originale
2 cor. 50 bani.

Să află de vânzare în toate farmaciile.

Neatârănarea Bulgariei. În urma neînțelegerilor ivite între Bulgaria și Turcia, s'a răspândit știrea, că Bulgaria să va proclama de țară neatârnată de Turcia. Oficios știrea aceasta să desminte.

Cufundare de pământ. La Slatina din Maramurăș să întâmplă adeseori cufundări de pământ. Zilele trecute un om păștea pe câmp o vacă. Deodată vaca s'a cufundat și a înghițit-o pământul. Omul a fugit și a scăpat cu viața. Pământul cufundat este în lungime de 15 m. și 8 m. de lat.

Banca culturală. Am amintit, că Joia trecută a fost în Sibiu o întrunire de fruntași, preoți și mireni, pentru banca culturală. Intrunirea a fost prezidiată de dl adv. E. Ungureanu, și a luat parte și Escel. Sa Metropolitanul. Noua bancă să numește »Bancă generală de credit Lumina«, și este proiectată a se fonda cu un capital soc. de cor. 600.000. Acționarilor să va da o dividendă maximală de 5%, după deragerea căreia din restul venitului 45 la sută să vor pune la dispoziția conzistorului archidiecezan pentru scopuri culturale.

Tragedia a doi pădurari. În pădurea proprietarului Grosz din Bârzova (comit. Arad) a fost găsit mort pădurarul Ioan Horga. Uci-gașii au fost prinși, sunt doi feciori, cari l-au ucis, pcutrucă Horga i-a prins cu vitele în pășunea oprită. Un alt pădurar, Petru Cioban din Bârzova în urma acestui omor, umbla prin pădure cu cocoșul tras la pușcă. Dar lunecând, a căzut și pușca s'a slobozit omorându-l pe loc.

Colera în Rusia bântuie tot mai cu putere. În Petersburg să îmbolnăvesc zilnic câte 300 de oameni. Numărul bolnavilor este de 1831. Un număr însemnat din aceștia mor.

Bogdanovici — întărit. Nou alesul patriarh al Sârbilor, Lucian Bogdanovici a fost întărit de Maiestatea Sa. Instalarea i-se face acum Duminecă, în 4 Oct. c. în Carloveț, cu serbări mari. Noul patriarh a făgăduit deputației congresului, care l-a felicitat, că va da 20%, din venitele patriarhiei — și acestea sunt mari — pentru ajutorarea clerului de mir.

Anarhiștii în Ungaria. În curând va vizita Ungaria regele Spaniei cu regina și cu acest prilej vor fi mari vânători pe moștile archiducelui Fridrich, în Baranya. Să spună însă, că anarhiștii, cari urmăresc pe regele spaniol, au trimis pe mai mulți soți de-ai lor în Ungaria, să-l ucidă. Despre aceasta a fost înștiințat guvernul nostru de poliția dela Berlin. Anarhiștii, cari vin aici sunt următorii: Tripolitan, Giovanelli, Grovan, Peters, Hendricus, Onstein, Geritsen, Szan Hendrik, Hermesen, Burgerhof, Rijeveigh, Seimandl, Ziegler, Roverti și Katz. »Bud. Tud.« desminte aceasta știre.

În panorama imperială din Sibiu, Piața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 5—11 Oct. Hamburg, Altona și Helgoland.

Să poată căpăta în tot locul
Kalodont
9 29—41 a lui Sarg
cremă de dinți neolcomparat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

Id. Despre D. a venit ceva, dar nu să publică. În cealaltă cauză nu mă pot pronunța, căci nu cunosc toate împrejurările.

Jidvei. Noi am trimis și nrul trecut pe adresa dată. Caută la postă. Poesiile le-am primit.

I. D. Voila. Merge scrisoare, cu adresa respectivului.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Garanță pentru curățenie
30,000 coroane.

În bucătărie și în casă
se curăță tot ce în general se poate curăți și spăla, numai cu

Săpunul-Cerb alui Schicht

El este rezultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijit și conștientios. El posedă o extraordinară putere de spălat și e curat și liber de orice alte mestecături stricăcioase, ceea ce se garantează. De aceea se poate folosi fără grije la orice scop de curățit, și acolo se poate folosi și săpunul obicinuit abzice sau unde trebuie deosebită grije. 144 A 5-

INVITARE

la Adunarea generală extraordinară

a membrilor băncii de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA” care să va ținea Duminică la 11 Octombrie n. a. c. la 11 ore din zi în sala de ședințe a comunității orașenești (Magistrat, strada Măcelarilor Nr. 2).

Obiecte de pertractat:

1. Completarea conziliului de direcțiune (alegerea alor 4 membrii).
2. Alegerea unui membru suplent în comitetul de supraveghere. 200 2-3

Sibiu, în 26 Septembrie 1908.

Conziliul de direcțiune.

Publicare de licitație.

În localitățile de birou ale institutului de amanet sibiian, strada Măcelarilor Nr. 19 să ține în

10 Noiembrie n. 1908.

și în zilele următoare, întotdeauna de la 8-12 oare a. m. și 3-6 p. m.

licitația

obiectelor amanetate, cari au avut scadența până în 30 Septembrie 1908. (Prețioasă și hârtii de valoare până incl. la Nr. 4000 ex 1907, efecte și mărfuri până incl. 4036 x 1907.)

Marti în 10. Nov. să începe cu vânzarea prețioaselor. Joi și Vineri vin la licitație efectele.

Amanetele (zăloagele) cu scadențele expirate să pot scoate sau amaneta de nou până la începerea licitației. Corespondența privitoare la aceasta să consideră numai atunci, dacă sosesc cel mult până în 8. Noiembrie c. și cu hârtia de amanetat va fi trimisă și o sumă, care să acopere interesele și speșele pentru prolongire, sau în cazul scoaterii, afară de interese și speșe, să acopere și împrumutul.

Onor p. t. public să face atent în propriul său interes, să nu amâie pe zilele ultime scoaterii sau prolongirea amanetelor.

Observare Sumele întrecătoare de la licitație să pot ridica în oarele oficioase în decurs de trei ani, calculați de la ziua de licitație prin restituirea hârtiei originale de amanet la cassa institutului. După acest timp acele să predau autorităților spre scopuri de folos public.

Sibiu, 25 Sept. 1908.

Institutul de amanetare sibiian.

207 1-3

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Pe probă gratis și franco rog să cere dela 97 19-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSYLVANIA“

din Sibiu

10 38-52

— întemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe speșe de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: † Capitale asigurate asupra vieții: †
95,816.412 coroane. † 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Magazin de confecțiune de rangul prim

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața mare Nr. 3, 4, 5 în palatul bănii Bodencredit.

Binevoii a fi atenți la firmă căci lucrări numai în interesul Dv., dacă Vă faceți cumpărările de la mine.

Vestmintele mele substituie pe deplin cele făcute după măsură.

Atelier propriu

secție separată pentru dame și separată pentru domni.

Prețuri strict fixe.

În confecțiunea de dame țin în magazin bluze, jupoane, rochii și specialități în haine de băleți.

Mare asortiment.

Rog a cerceta, fără a fi silit cineva să cumpere, magazinul meu de mantale pentru serate și antreuri de bal.

Cu distincă stimă

R. Grünberger.

8 30-

Paturi de fer și alamă,

ce să pot compune,

ca paturi-scharnier și paturi-dulap, paturi pentru copii, dulapuri de noapte, acățătoare de haine și mese de spălat în asortiment bogat. Servisuri emalate de spălat în garnitură de la 5 până 45 Cor.

Mașini de călcat rufe

cu placă de marmoră, pentru institute mai mari de spălat și călcat. **Suluri pentru rufe și mașini-Wring de rufe** (pentru stors). **Acarturi pentru casă și culină**, ca lampe, termometre, cumpene pentru culină, mașini pentru culină, mașini pentru economia casnică, de unt, fierbătoare repede, frigătoare de gaz cu petrol și spirt, mașini de spălat etc.

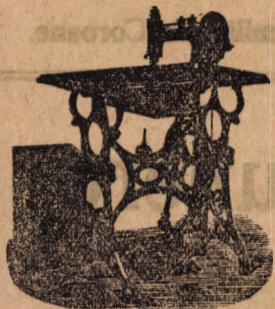
CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

2 39-52

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat. 15 32—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află
întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sînt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru
fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
sentite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-
ungară, să pot depune la toate tribuna-
lele ungare de stat drept cauciune și
vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra intabulării și altă garanță.

Esecutarea
de decore atacori de bancă și de zarafe prin
Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice
monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit
pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de case de fer

(cafe deposite), sigure contra incendiului
și a spargerii, etc. 5 20—26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Dușmanul banilor săi!

este fiecare, care nu folosește ocazia de-e cumpăra
mai ieftin cu 30 % ca normal.

Aceasta ocazie favorabilă nu durează mult,
fiindcă depozitul meu de albituri de vară și iarnă,
de rocuri scurte de vânatoare, ciorapi de vânat,
ciorapi, batiste, cravate, țiuțoare de pantaloni (hosen-
treger), legătoare de ciorapi etc. etc. zilnic scade
și astfel rog onor. public, a-și acoperi trebuințele,
până când mai este asortiment.

Cu distincă stimă

Rudolf Stürner

neguțatorie de articli de modă pentru
domni și galanterie

208 1—1

strada Cisnădiei Nr. 1.

Cărți postale ilustrate cu

Sport

Flori

Artistice

Peisage

Porturi populare

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

Rog cereți franco

prospecte și mustre din cel mai bun
postav știrian pentru domni și dame,

pentru vânat, pădurărie și turistică, cum și mustre
din toate stofele de modă pentru vestimente de
băiați și domni, pardessii, ulstere, dela calitatea cea
efină până la cea mai fină, dela firma de esport
de postav, ca reellă, ca cea dintăiu și mai mare

VINCENTIU OBLACK

furnisior de curte c. și r. de postav

GRAZ, Murgasse Nr. 9/a.

193 3—10

MOTOR

ușor, de Necarsulmen.

Model 408, greutatea 38 kg. să capătă
cu prețul de 600 Cor. la

K. F. Wultschner

201 1—3

Sibiu.

Esarîndare de pășune.

Comunitatea bisericască ev. A. B. din
Rotbav (Nádpatak) lângă Cincul-mare
esarîndează în 1 Noemvrie a. c. d. a. la 2
oare în cancelaria comunală, începând din 1
Ianuarie 1909 până la 31 Decemvrie 1914
adecă pe 5 ani consecutivi, pe calea licitației
publice **pășunatul bisericeii**, constătător
din 171 iugăre cat. și 1569 stânjeni □.

Prețul strigării prețul arândeii de până
acum de 1540 Cor. Să cere vadiu de 10%.

Condițiile de esarîndare să pot vedea
în cancelaria comunală.

Rotbav, la 1 Oct. 1908. 206 1—1

Presbiterul evang. A. B.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghețe.

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co,
Budapesta VI.: 57 29—50
Gebrüder Hochsinger.

În a doua jumătate a luni Octomvrie
va apărea

Călindarul Poporului pe 1909.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării
de modă de cele mai elegante și articli
de modă de toate prețurile, și modele ori-
ginale vieneze și pariziene. 21 3—

Precauțiunea e o vârtute,

iar neîncrederea e un păcat, care mai ade-
seori să răzburnă asupra noastră. Să fim
deci precauți și să nu ne lăsăm a fi seduși
de laude proprii de târg, ci să dăm încre-
dere acelu institut, care a produs tot felul
de dovezi posibile despre aceea, că el
**ne recomandă, ne sfătuiește
ceva bun.** 205 1—1

Cețiți cartea noastră, plină de adevă-
rată iubire de oameni și de curată știință
și căutați să cunoașteți pe învingătorul
morbului omenesc celui mai modern, a
boalei de nervi: **Elektrotherapia
modernă.** Cartea aceasta o trimite **grat-
is** și liberă de porto ori cărui înțeresat,
în plic închis. Pentru femei ediție separată.

**Elektro-Vitalizer, Institut
med. de ord.**

Budapesta, Károly-közut 2 Mezzanin 55.

Cupon pentru cartea gratis.

La Electro-Vitalizer, institut medical Bu-
dapest, Károly-közut 2, Mezzanin 55.

Vă rog a-mi trimite opul:

Tratat despre „Elektro-Therapie modernă
franco sub cuvertă“.

Numele

Adresa

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. • Centrala în Budapesta. • Capital de acții de rezerve 93 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra pierderilor de curs la sortiri, procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☛

198 2—

Esarândare de pășune.

Comunitatea bisericească ev. (săsască) din Daia esarîndează în 11 O.t. st. n. 1908 la ora 1 din zi pășunea sa de 170 jug. prin licitație publică, pe trei ani următori, adică din 1 Ianuarie 1909 până în 31 Decembrie 1911.

Oferte în scris cu 5% vadiu să admit. Prețul de strigare: 2600 Cor. 203 1—2

Daia în 23 Septembrie 1908.

Comuna bisericească.

Nr. 822/1908.

203 1—2

Publicațiune.

Comuna politică Aciliu dă în arîndă pe calea licitațiunii publice în 18 Octombrie 1908 la 11 oare a. m. crîșma comunală, pe un interval de 3 ani începînd cu 1 Ianuarie 1909. Prețul strigării 600 coroane, vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria comunală.

Aciliu, la 23 Septembrie 1908.

Primăria comunală.

Ioan Popu
notar com.

Antoni Germa
primar.

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai excelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker“ Farmacia lui Dr. Richter.

La gușe, scrofule

lipsă de sânge, boală engl. bubite de-ale pielei, boale de grumazi, de plumăni, tuse nădușitoare și măgărească, reuma, podagră, pentru întărirea copiilor cari au lipsă de sânge, sunt slabi și rămași îndărăpt în desvoltare și studiu, recomand o cură cu

uleiul de pește al lui Lahusen „JODELLA“.

Cel mai bun, cu efect și mai iubit uleiul de pește. E ușor de suportat. Cel mai bun timp de cură August până în Mai. Să cumpărăm numai pachete originale, prețul Cor. 3.50 și 7.— cu numele de scutire patentat „Jodella“. Toate celelalte sî le respingem, ca neveritabile.

Singurul fabricant:

Farmacistul Wilh. Lahusen în Bremen.

Să capătă întotdeauna proaspăt în toate farmaciile în Sibiu. 204 1—12

La NAGYENYED
Com. Alsófehér

FISCHER u. Comp
Pomi Viticultura

Să se adreseze,
cine dorește a cumpăra

Pomi roditori altoiti,

de calitate I. arbori de promenadă, tufe de ornament, acăți gledicii, coniferi ș. a. precum și

Viță de vie altoită,

viță de vie europeană și americană cu și fără rădăcină.

Cataloge trimite gratuit și franco.

194 2—12

SĂNĂTATEA MEA,

viața mea, o mulțumesc D-tale cu a cărui ajutor am scăpat de suferințe ce de ani îndelungași nu s'a putut viudeca, ruinându-mi sănătatea, bucuria familiară și voea de lucru. Am devenit iarăș la puteri. Sute de scrisori în senzul acesta primim, așa vorbesc sute de bolnavi cari cercetează Institutul, după-ce au folosit timp mai îndelungat Elektro-Vitalizer. Vindecarea nenumăratelor casuri de slăbiciuni de nervi, Istosire, insomnie, dureri de cap și spinare, impotență, bătaie de inimă nervoasă, saferințe nervoase de stomac și intestine, constipație, cronică, reuma, șoldină nevralgie, ischis, paralisie, documentează valoarea acestui remediu. Despre metodel de vindecare și efectele obținute dă lămurire CARTE GRATIS foarte interesantă care să trimitte franco în covertă ori și cui se va provoca la anunțul din „Foaia Poporului“. 192 3—4

Cereți necondiționat Cartea pentru BĂRBAȚI și FEMEI!

ELEKTRO-VITALIZER, institut medical, BUDAPEST, Karlsring 2. Mezzanin 55.

Scrisoare de mulțumită.

Iosif Vinczen, mare proprietar din Kisharkány p. u. Nagyarsány, Felső u 25 scrie în 6 Iunie 1908. Prea stimată Dle Doctor! la 4 Mai am fost în persoană la Dv. și mi-am cumpărat la recomandăția Dv. un aparat Elektro-Vitalizer. De atunci, în decurs de 4 săptămâni l-am folosit în sensul dispozițiilor Dv. și Vă împărtășesc rezultatul în cele următoare: În general mă aflu cu mult mai bine și sunt cu mult mai vesel, ca înainte. Greutatea la mers s'a împuținat mult, tot-asemena au dispărut total durerile din preajma șoldurilor, oboseala de mat înainte încă nu o mai simt. Pentru toate aceste, mult stimată Dle Doctor, Vă exprim sincera mea mulțumită.

Cupon pentru Gratisbuch.

Electro-Vitalizer, institut medical, Budapest, Károly-körút 2, Mezanin 55.

Vă rog a-mi trimite opul:

„Electro-Therapie franco sub cuvertă“.

Numele _____

Adresa _____

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,
înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în
ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40
și Cor. 2-— să capătă aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 199 1-42

De aci încolo să capătă la firma

AND. RIEGER, Sibiu

afară de multele materialuri de edificat și

**Portland de Beocsin
și Roman-Cement.**

!! Prețul e moderat !!

148 10-10

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de
vară în mare asortiment

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacke,
Jaquette, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru pardi-
niuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu îmi per-
mit să atrag deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecție-
on un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 17 80 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este su-
fletul, factorul dător de viață pentru
ori-ce fabrică, întreprindere comercială,
industrială și de negoț. Cum, unde și
când se poate insera mai cu efect, mai
bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

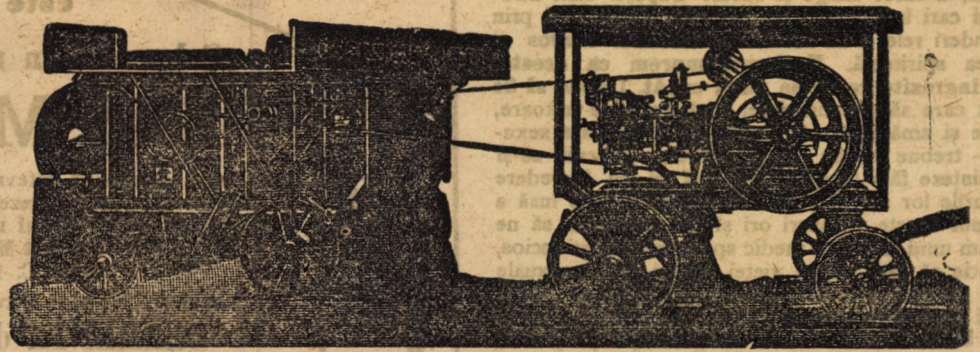
Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiințiositate,
punctualitate și ieftin publicarea insera-
telor și reclamelor în toate foile și că-
lindarele din Budapesta, provincă și străi-
nătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

**Ozers și Bauer fabrică exclusiv
de motoare**

Budapesta, VI., Podmaniczky utca 18, — Viena XX. Dresdner strasse 81-83.

35 26-52

Locomobile cu benzin

Motoare cu benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent! Spese de mână pe oară, după
puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată
favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețcurant și preliminar de
spese servim gratis.

In timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloz Ioan & soți, Sas-Veseuș 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP
aranjam, de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet.
de moară, Pásztó 76 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topo-
lovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com.
Cluj.) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

ANUNȚ.

„POPORUL“ institut de credit și casă de schimb, soc. pe acții
în Sălăște.

Cumpără și vinde tot felul de bani străini după cursul zilei.

Acoardă împrumuturi de ori-ce soi cu procentul net de 6 $\frac{1}{2}$ —8.

Taxe, cum sunt: proviziuni etc. nu să încasează.

Primește depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește darea.
Interesele se compută din ziua următoare depunerii, până în ziua pre-
mergătoare ridicării.

188 8—

DIRECȚIUNEA.

Industrie indigenă!**Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,**

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou
adiustată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de
stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de
concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin
bunătața și vrednicia lor.

Prima fabrică transilvană de lumini.

16 19—

Singur veritabil BALZAMUL LUI THIERRY

este numai

cu călugărița verde, ca marcă de scutire. Espediția cea mai puțină 12/2 sau
6/1 sau o sticlă de familie, de voiaj, special-patent Cor. 5.— Pachetarea liberă.

ALIFIA CENTIFOLIA A LUI THIERRY.

Cea mai puțină espedare 2 doze Cor. 3.60.

Cele mai bune leacuri de casă contra durerilor de stomach, arsuri, zgârciturilor, tusei, durerilor de
piept, contra aprinderilor organelor interne, podagrei, durerilor de membre, ranelor de tot soiul,
contra boalei uscate, absceselor, umflăturilor, rănilor de ori-ce soi etc.

Să ne adresăm la **Farmacia-îngerului protector**

A. THIERRY în PREGRADA I. ROHITSCH.

Depou pentru Budapesta la farmacistul Iosif Török, I. & Dr. Leo Eger și L.
Vértes în Lugoj. 90 23-83

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușesti sunt atrofiate și cari în urma ușurimei din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în dejuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușesti ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesti i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinărei, inepăturile de confuzie a minții, urmările onaniei și, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În cece privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oricând la dorință să retrimite fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Duminică până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10. 18 30—

Bust frumos

în două luni prin

pilulele orientale,

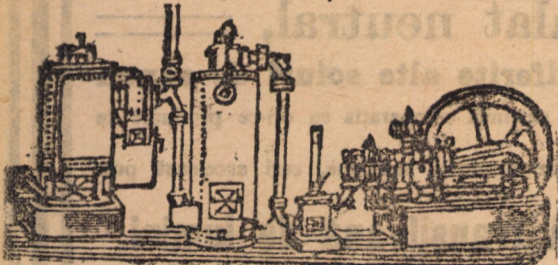
singurele cari desvoaltă, întăresc, restaurează pieptul și dau bustului femeesc o plenitudine grațioasă, fără a strica sănătății. Garantat libere de arsenic. Recunoscute de somitățile medicale. Discreție absolută. Șatula, cu instrucție de folosire, Cor.

140 11—26 (6,40 franco.

I. Rathie, farmacist Paris.

Depozit: Budapesta, Iosif de Török farmacist, Király utca 12.

Cea mai mare garanță! Condiții de plată favorabile!

Fabrica de motoare = **A.-G. DRESNER**
una din cele mai vechi și mai mari
fabrică de motoare

cele mai perfecte durabile
Hterează recunoscut precize și sigure
cari funcționează oele mai lefline de mână

Motoare și locomobile

de gas sugativ de benzil de gaz de uleia crud de acetylen

Reprezentanța generală și depozit:

GELLÉRT IGNÁCZ és Társa

Budapesta, Teréz körút 41. — Telefon Nr. 12—91.

125 14—20

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Pentru

Dame

este neîncăjurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumusețe:

CREMA MARGIT a lui Földes

depărtează deja după câteva zile pistruii, petele de ficat, bubite, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcanel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articli speciali de toaletă: Poudre-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr.

de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol,

drog., Carol Müller, Rumler Edmund. In Agnita: Pissel

și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A.

W. Lingner.

129 A 9—10

Neîntrecut și cu
efect miraculos.

Să ne ferim
de imitații!

Aviz de prăvălie.

Subscrișii ne luăm voie a face cunoscut onor. noștri mușterii și p. t. public orășanesc și dela țară, că în localul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai înainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de luat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koestlin și biscuit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. noștri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

162 8—

Carl & I. Spengler.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sânt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sânt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri cörespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Cerșeala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.